

RIIHIMÄEN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

Riihimäen kaupunki

Konserni- ja hallintopalvelut

Eteläinen Asemakatu 2

11130 Riihimäki

Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 16.4.2018

Sisällys

RIIHIMÄEN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE	3
1. Konserniohjeen soveltamisala, käsittely, sitovuus ja määritelmät.....	3
1.1. Konserniohjeiden soveltamisala.....	3
1.2. Konserniohjeen käsittely	3
1.3. Konserniohjeen sitovuus.....	3
1.4. Määritelmät.....	4
1.4.1. Konsernijohto.....	4
1.4.2. Omistajaohjaus.....	4
1.4.3. Konsernivalvonta	4
2. Kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmä ja toimivaltasuhteet.....	4
2.1. Konsernijohto.....	4
2.2. Kaupunginvaltuusto	4
2.3. Kaupunginhallitus	5
2.4. Lautakunta.....	5
2.5. Kaupunginjohtaja	5
2.6. Toimiala-/aluejohtaja.....	5
3. Toiminnan ja talouden suunnittelu ja konserniraportointi.....	6
3.1. Toiminnan ja talouden suunnittelu.....	6
3.2. Konsernitilinpäätös.....	6
4. Keskitetyt konsernitoiminnot	7
4.1. Hankintayhteistyö	7
4.2. Rahoitus- ja sijoitustoiminta	7
4.3. Henkilöstöpolitiikka	7
4.4. Ympäristöpolitiikka.....	7
5. Sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta.....	8
6. Omistajan ennakkokäsityksen hankkiminen ja tytäryhteisön	9
tiedottamisvelvollisuus	9
7. Tytäryhteisön hallituksen kokoonpano ja hallituksen jäsenen valinta	10
8. Hyvä hallinto- ja johtamistapa	10
9. Asiakirjojen toimittaminen	10
10. Konsernipalvelut	11
11. Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta.....	11
12. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista	12

RIIHIMÄEN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Riihimäen kaupunkikonsernin. Konserniohje tukee kaupunkistrategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa.

Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

1. Konserniohjeen soveltamisala, käsittely, sitovuus ja määritelmät

1.1. Konserniohjeiden soveltamisala

Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kaupungin edustajien tulee lisäksi pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös niissä yhteisöissä, jotka eivät kuulu kaupunkikonserniin, mutta ovat kaupungille toiminnallisesti tärkeitä.

1.2. Konserniohjeen käsittely

Konserniohjeen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kaupungin määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu kokonaisuudessaan konserniohjeen noudattamiseen. Yhtiön toimitusjohtaja vastaa siitä, että ohjeet käsitellään yhtiössä aina toimielinten jäsenten vaihtuessa.

Asian käsittelystä tytäryhteisön toimielimen kokouksessa on toimitettava pöytäkirjanote konserni- ja hallintopalvelukeskukseen.

Konserniohjeen lisäksi konserniohjauksen välineenä voidaan käyttää esimerkiksi tytäryhtiöiden yhtiöjärjestyksiä tai perustamissopimuksia, joihin voidaan hyväksyä keskeisiä konserniohjauksen menettelyjä.

1.3. Konserniohjeen sitovuus

Konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskeva lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, säännöistä tai osakassopimuksesta muuta johdu. Jos konserniohje on ristiriidassa em. säännösten kanssa, yhteisön johdon tulee välittömästi kirjallisesti ilmoittaa ristiriidasta konsernijohdolle.

Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen noudattamatta jättäminen voi johtaa vahingonkorvausvastuuseen, jos ohjeen noudattamatta jättäminen aiheuttaa merkittävää haittaa tai vahinkoa tytäryhteisölle tai kaupunkikonsernille.

1.4. Määritelmät

1.4.1. Konsernijohto

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset.

1.4.2. Omistajaohjaus

Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön.

1.4.3. Konsernivalvonta

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan, analysointia ja raportointia.

2. Kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmä ja toimivaltasuhteet

2.1. Konsernijohto

Konsernijohdon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Konsernijohto vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta sekä tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden ja tuloksellisuuden valvonnasta (konsernivalvonta).

Tytäryhtiöiden hallitusten kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla.

2.2. Kaupunginvaltuusto

- päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista
- hyväksyy tilinpäätöksen, johon sisältyy konsernitilinpäätös
- hyväksyy omistajapolitiikan
- hyväksyy konserniohjeen
- antaa kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille yksityiskohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet

2.3. Kaupunginhallitus

- vastaa kaupunkistrategian, omistajapolitiikan ja konserniohjeen valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä
- nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai muihin vastaaviin toimielimiin. Asunto- ja kiinteistöyhtiöihin edustajat nimeää kuitenkin kaupunkikehityslautakunta.
- valmistele ja nimeää ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksen jäseniksi poliittisten ryhmien ehdotusten pohjalta. Asunto- ja kiinteistöyhtiöihin ehdokkaat nimeää kuitenkin kaupunkikehityslautakunta.
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa toimielimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle. Asunto- ja kiinteistöyhtiöissä kaupunkia edustaville henkilöille ohjeet antaa kaupunkikehityslautakunta.
- antaa ohjeet merkittävistä taloudellisista ja toiminnallisista linjaratkaisuista yhteisöjen hallituksissa toimiville kaupungin edustajille
- seuraa kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista

2.4. Lautakunta

- vastaa toimialaansa kuuluvien tytär- ja osakkuusyhteisöjen toiminnan seurannasta ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista yhtiön johdolle ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle

2.5. Kaupunginjohtaja

- johtaa kaupunginhallituksen alaisena omistajapolitiikkaa
- seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle
- seuraa kaupunkikonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kaupunginhallitukselle
- vastaa keskeisten tytäryhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden valmistelusta kaupunginvaltuustolle yhteistyössä kaupunginhallituksen, hallintokuntien ja tytäryhteisöjen hallitusten ja operatiivisen johdon kanssa

2.6. Toimiala-/aluejohtaja

- seuraa toimialallaan kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa konsernijohtolle
- seuraa toimialallaan kaupunkikonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä konsernijohtolle
- osallistuu toimialaansa kuuluvien tytär- ja osakkuusyhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden valmisteluun

3. Toiminnan ja talouden suunnittelu ja konserniraportointi

3.1. Toiminnan ja talouden suunnittelu

Kaupunginvaltuusto määrittelee talousarviossa merkittävälle tytäryhteisöille ja kuntayhtymille ja kaupunginhallituksen määrittelemille osakkuusyhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteet ohjaavat kaupungin edustajia tytäryhteisöjen toimieli- missä. Tavoitteet tulee määritellä siten, että niiden toteutuminen on arvioitavissa tai mitattavissa. Tavoitteiden toteutuminen raportoidaan kaupungille vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi kaupunginhallitus voi edellyttää puolivuotiskatsausta joiltakin keskeisiltä yhtiöiltä.

Tytäryhteisön tulee raportoida välittömästi, mikäli sen toimintaan liittyy olennaisia poikkeamia kaupungin määrittämistä tavoitteista. Konsernijohto voi pyytää harkintansa mukaan myös muita selvityksiä yhteisöjen toiminnasta ja taloudesta. Konsernijohto antaa yksityiskohtaisempaa ohjausta sekä yhteistyössä tytäryhteisöjen kanssa pyrkii tuke- maan kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantamista sekä tavoitteiden saavuttamista.

Edellä mainittuja tavoitteita on mahdollista tarkistaa kaupungin talousarvioprosessin yh- teydessä, mikäli toiminnassa tai taloudesta on tapahtunut oleellisia muutoksia.

Tytäryhteisöt laativat toiminnastaan ja taloudestaan taloussuunnitelman, jonka ensim- mäinen vuosi tarkennetaan seuraavan vuoden talousarvioksi. Taloussuunnitelma laadi- taan vähintään kolmeksi vuodeksi ja suunnitelmaan liittyvä investointisuunnitelma vä- hintään viideksi vuodeksi.

Taloussuunnitelmassa tulee esittää Riihimäen kaupungin tytäryhteisölle asettamat ta- voitteet ja yhteisön niiden pohjalta päättämät toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi sekä mittarit/arviointimenetelmät, joilla tavoitteiden toteutumista seurataan.

Taloussuunnitelman tulee olla niin informatiivinen, että sen avulla voidaan tehdä johto- päätökset yhteisön toiminnan ja talouden kehityksestä. Suunnitelmassa esitetään kun- kin vuoden tulos- ja rahoituslaskelmat sekä keskeisten meno- ja tuloerien suhteellinen muutos edelliseen vuoteen verrattuna. Samoin suunnitelmassa esitetään ko. toimialaa ja taloutta kuvaavat keskeisimmät tunnusluvut.

Taloussuunnitelma ja siihen sisältyvät talousarvio käsitellään yhteisön toimielimessä ko. talousarviovuotta edeltävän syksyn aikana viimeistään marraskuun loppuun mennessä.

Tarkemmat ohjeet taloussuunnitelman laatimisesta antaa tarvittaessa talous- ja hallinto- johtaja.

3.2. Konsernitilinpäätös

Kaikkien kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

Konserniyhteisöissä tulee noudattaa kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätösperi- aatteita, kuntalain konserniyhteisöjä koskevia säännöksiä sekä hyvää kirjanpitotapaa.

Konsernitilinpäätöstä varten tarvittavat tiedot toimitetaan kaupungille taloushallinnon määräämällä tavalla ja muodossa erikseen annettavan aikataulun mukaisesti.

4. Keskitetyt konsernitoiminnot

4.1. Hankintayhteistyö

Jollei voimassa olevasta lainsäädännöstä muuta johdu, tytäryhteisöjen tulee noudattaa hankinnoissaan hankintalakia ja Riihimäen kaupungin hankintaohjeita.

Sidosyksiköiden osalta suositellaan, että ne hyödyntävät keskitettyä kilpailutusta ja hankintasopimuksia.

4.2. Rahoitus- ja sijoitustoiminta

Ne kaupungin yksin omistamat tytäryhteisöt, joiden rahoitus- ja sijoitustoiminnan keskitämisestä on saatavissa merkittäviä taloudellisia hyötyjä, liittyvät kaupungin taloushallinnon hoitaman kaupungin sisäisen rahoituspalvelun asiakkaiksi. Muiden tytäryhteisöjen kohdalla voidaan menetellä samalla tavoin, mikäli niiden kanssa niin sovitaan.

Rahoituspalveluun liittymisestä päättää talous- ja hallintojohtaja.

4.3. Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöt pyrkivät noudattamaan toiminnassaan soveltuvin osin kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Etenkin harkinnanvaraisten työsuhteen etujen myöntämisessä yhteisöt pyrkivät noudattamaan kaupungin käytäntöä. Tällaisia etuja ovat esimerkiksi harkinnanvaraiset palkkaedut ja harkinnanvarainen työvapaa sekä työntekijän oikeus henkilöstökoulutukseen, luontoissuorituksiin ja lisäeläke-etuihin.

Henkilöstön hankinnassa tulee yhteisöjen ottaa huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet.

Tytäryhteisöt liittyvät jäseneksi kuntatyönantajan perustamaan työnantajayhteisöön, ellei toiminnan laatu ja tytäryhtiön etu muuta edellytä.

Tytäryhteisöt järjestävät eläkevakuutuksensa Kuntien eläkevakuutuksessa silloin, kun se on kaupungin edun mukaista eikä tytäryhtiön etu muuta edellytä.

4.4. Ympäristöpolitiikka

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa toimintansa suunnittelussa, toteutuksessa, seurannassa ja raportoinnissa kaupungin ympäristöpolitiikkaa ja ympäristöjärjestelmän toimintaperiaatteita. Raportti ympäristöpolitiikan toteutumisesta toimitetaan ympäristönsuojeluyksikköön ympäristönsuojelun toimialueelle samassa aikataulussa kuin tilinpäätös taloushallinnolle. Raportit sisällytetään kaupungin ympäristöraporttiin

5. Sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta

Kaupunginhallituksen 27.3.2017 § 110 hyväksymä Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sisältää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttajat ja heidän vastuunsa Ohjeen mukaan tytäryhteisön hallituksella on keskeinen tehtävä yhteisön hallinnon ja valvonnan järjestämisessä ja johtamisessa. Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät asianomaista yhteisöä koskevan lainsäädännön, yhtiöjärjestyksen, sääntöjen ja sopimusten mukaisesti. Tytäryhteisöjen on esitettävä vuosittain arvio oman organisaationsa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, tiedot havaituista puutteista valvonnassa sekä suunnitelmat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistä.

Lisäksi tytäryhtiöiden tulee huomioida kaupunginvaltuuston 3.2.2014 § 51 päätös Riihimäen kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja kaupunginhallituksen päätös 2.6.2014 § 223 Riskienhallintapolitiikasta, johon päätökseen sisältyy myös kaupungin riskienhallintatyöryhmän perustaminen. Riskienhallintatyöryhmän työtä koordinoi talous- ja hallintojohtaja.

Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle.

Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja menettelyt osaksi johtamista ja päätöksentekoa ja että yhteisössä seurataan valvonnan toimivuutta. Tytäryhteisöjen toimitusjohtajan tai vastaavan on huolehdittava riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja ylläpitämisestä sekä toimivuuden varmistamisesta.

Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Kokonaisvastuu tytäryhteisön riskienhallinnasta kuuluu yhteisön hallitukselle. Tytäryhteisön sisäinen tarkastus ja tilintarkastajat arvioivat prosesseja, joilla organisaatiossa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja että niitä hallitaan asianmukaisesti.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohdolle ja riskienhallintatyöryhmälle merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta, riittävydestä ja tuloksellisuudesta. Raportointi pitää sisällään tiedot merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä niiden hallinnasta. Raportoinnissa tulee selostaa hallituksen tietoon tulleet merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä periaatteet, joiden mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty.

Tämän lisäksi tytäryhteisöjen hallituksen on raportoitava viipymättä konsernijohdolle, jos yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisoituminen on todennäköistä.

Tytäryhteisöjen tulee suunnitelmallisesti varautua toiminnan jatkumiseen häiriötilanteissa ja omalta osaltaan tukea Riihimäen kaupunkikonsernin varautumista ja valmiussuunnittelua.

6. Omistajan ennakkokäsityksen hankkiminen ja tytäryhteisön tiedottamisvelvollisuus

Kaupunki huolehtii omistajaohjauksella siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Tämän vuoksi tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava kaupunginhallituksen ennakkokäsitys (kunnan kanta), jos päätettävä asia on merkittävä. Velvollisuus ennakkokäsityksen hankkimiseen on tytäryhteisön toimitusjohtajalla/vastaavalla tai hallituksen puheenjohtajalla. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakkokäsitys on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan siinä kokouksessa, jossa päätös tehdään.

Kaupunginhallituksen ennakkokäsitys tulee hakea seuraavista asioista päätettäessä:

- liiketoiminnan merkittävä laajentaminen tai merkittävä investointi (yli 20 % taseen loppusummasta)
- yhtiöjärjestyksen tai vastaavan muuttaminen
- tytäryhteisön perustaminen, ellei kyseessä ole normaaliin operatiiviseen toimintaan liittyvä teknistaloudellinen ratkaisu
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- osakeanti tai muu pääomarakenteen muuttaminen
- liiketoiminnan tai sen merkittävän osan myyminen
- yrityskauppa, ellei kyseessä ole kiinteistöyhtiön kauppa
- merkittävä vieraan pääoman lisäys tai vakuuden antaminen
- fuusio tai diffuusio
- omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan
- merkittävä tai poikkeuksellinen henkilöstöpoliittinen ratkaisu
- toimitusjohtajan/toiminnanjohtajan valinta. Asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osalta ennakkokäsitys haetaan tekniseltä johtajalta
- olennainen laskentaperiaatteiden muutos
- muu yhtiön kannalta merkittävä asia

Omistajan ennakkokäsityksen hankkiminen ei ole määrämuotoinen hallinnollinen toimi. Kaupunginhallitukselle on toimitettava riittävät tiedot asiasta ennakkokäsityksen muodostamista varten.

Jos tytäryhteisö ei ole varma, tarvitseeko asian käsittely kaupunginhallituksen ennakkokäsityksen, toimitusjohtaja/vastaava voi selvittää asian kirjallisesti esimerkiksi sähköpostilla, joka osoitetaan kaupunginjohtajalle. Kaupunginjohtaja päättää yhdessä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kanssa, edellyttääkö asian käsittely tytäryhteisön toimielimessä kaupunginhallituksen ennakkokäsityksen hankkimista.

Kaupunginhallituksen on käsiteltävä asia ja annettava vastaus viivytyksettä.

Omistajan ennakkokäsityksen hankkiminen ei muuta tytäryhteisön oikeudellista asemaa ja vastuuta. Yhtiön hallitus ja toimiva johto kantavat aina vastuun tekemistään päätöksistä ja yhtiön johtamisesta.

Tytäryhteisöillä on lisäksi velvollisuus informoida konsernijohtoa ennen muun merkittäväksi katsottavan asian julkiseksi tuloa. Tiedottamisvelvollisuudesta vastaavat tytäryhteisön toimitusjohtaja sekä hallituksen puheenjohtaja.

7. Tytäryhteisön hallituksen kokoonpano ja hallituksen jäsenen valinta

Kaupunki edellyttää, että sillä on vähintään omistusta vastaava tai erilliseen sopimukseen perustuva edustus eri yhteisöjen hallintoelimissä.

Hallintosäännön 76 §:n nojalla kaupunginhallitus voi nimetä esim. asiantuntijajäseniä tytäryhteisöjen hallitukseen.

Hallituksen jäseniksi valittavilla henkilöillä on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituksen jäsenillä tulee olla riittävä toimialan, organisaation toiminnan sekä hallinnon, talouden ja johtamisen asiantuntemus. Hallituksen kokoonpanon tulee heijastaa eri taustoja ja näkökulmia.

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, ellei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa jäsenten valintaa koskevan ohjeen yhtiökokousedustajalle. Kaupunginhallitus ottaa samalla kantaa yhtiön hallitukseen valittavien jäsenten määrään.

Kaupunkikonserniin kuuluvissa yhtiöissä noudatetaan tasa-arvolakia. Tasa-arvolaki edellyttää, että hallituksen jäseniksi valitaan tasapuolisesti miehiä ja naisia.

Kaupunki edellyttää yhteisöissä toimivilta edustajiltaan aktiivista osallistumista ja perehtymistä yhteisön toimintaan ja aktiivista yhteydenpitoa konserniinjohtoon. Edelleen edustajilta edellytetään kaupungin asettamien tavoitteiden, linjausten ja ohjeiden tuntemista sekä niiden välittämistä yhteisön tietoon. Kaupunki suosittelee, että hallituksen jäsenet suorittavat hallitusjäsenille suunnatun sertifioitun koulutuskokonaisuuden osaamisensa kehittämiseksi.

8. Hyvä hallinto- ja johtamistapa

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa kaupunginhallituksen 4.12.2017 § 504 hyväksymää ”hyvä hallinto- ja johtamistapa”-ohjetta. Kaupunginhallitus edellyttää, että tytäryhteisöjen hallitusten jäsenet tutustuvat ohjeeseen ja noudattavat sitä yhtiön hallitustyöskentelyssä.

9. Asiakirjojen toimittaminen

Konserniyhteisöt toimittavat asiakirjat kaupungille seuraavasti:

Yhtiökokouskutsut ja vastaavat

Yhtiökokouskutsut toimitetaan kirjallisesti osakeyhtiölain mukaisesti Riihimäen kaupungille osakkeenomistajana kaupungin kirjaamoon. Kaupunkikehityslautakunnan valvontavastuulla olevien yhtiöiden yhtiökokouskutsut lähetetään kuitenkin kaupunkikehityksen toimialueelle. Lisäksi kutsut lähetetään aina suoraan myös kaupungin ilmoittamille yhtiökokousedustajille.

Esityslistat ja pöytäkirjat

Yhtiökokous- tai vastaavat pöytäkirjajäljennökset toimitetaan Riihimäen kaupungin kirjaamoon

Yhteisön hallituksen esityslistan ja pöytäkirjan toimittavat kaupungille ne yhteisöt, joiden

kanssa asiasta on sovittu osakassopimuksella tai joiden toimittamisesta ja toimitustavasta kaupunginhallitus tai kaupunkikehityslautakunta on tehnyt päätöksen. Kaupunkikehityslautakunnan valvontavastuulla olevien yhtiöiden pöytäkirjajäljennökset lähetetään kuitenkin kaupunkikehityksen toimialueelle.

Talousarviot, taloussuunnitelmat ja tilinpäätökset

Talousarvio ja taloussuunnitelma, asianmukaisesti allekirjoitettu tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus toimitetaan Riihimäen kaupungin kirjaamoon

Hallinto- ja konsernipalvelut laatii yhteenvedon yhteisöjen talouden kehityksestä ja toimittaa yhteenvedon ao. toimielimelle ja kaupunginhallitukselle.

Konsernitilinpäätöksen laadintaan liittyvät tilinpäätöstiedot ja asiakirjat

Konsernitilinpäätöksen valmisteluun liittyvät tilinpäätöstiedot toimitetaan RHL-Data Oy:lle Riihimäen kaupungin taloushallinnon antamien ohjeiden mukaisesti.

10. Konsernipalvelut

Tytäryhteisön tukipalvelut tulee hankkia määräajoin toteutettavan tarjouskilpailun perusteella. Jos kaupungilla on käytössä ylimääräistä tukipalvelukapasiteettia, tytäryhteisön on ensisijaisesti käytettävä tätä.

Tytäryhteisön tietoteknisissä järjestelmähankinnoissa tulee selvittää kaupungin käytössä olevien järjestelmien soveltuvuus yhteisön tarpeisiin. Tavoitteena on, että konsernin yksiköt käyttävät mahdollisuuksien mukaan yhteisiä järjestelmiä ja tietoliikennetkaisuja.

Kaupunkikehityksen toimialue koordinoi konsernin tilojen käyttöä. Ensisijaisena tavoitteena on kaupungin omistamien tilojen hyödyntäminen mahdollisimman pitkälle.

11. Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, ellei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

Konsernijohdon nimeämällä sisäisellä tarkastajalla on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa haluamassaan laajuudessa. Yhteisö antaa tarpeelliset tiedot tarkastuksen toimittamiseksi.

Kaupungin tarkastuslautakunnan tehtävänä on huolehtia kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä. Tämä tarkoittaa kaupunkikonsernin tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamiseen liittyvien tarjousten pyytämistä, tarjousvertailujen tekemistä ja tilintarkastajaehdokkaiden nimeämistä. Tilintarkastajan valinnan päättää kuitenkin ao. tytäryhteisön toimitus. Tarkastuslautakunta valmistelee myös koko kaupunkikonsernin tarkastusten linjaukset.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada kunnan konsernijohdolta konsernijohdon hallussa olevia kunnan tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

12. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille kunnan toiminnasta.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kaupungin puolesta konsernijohto.

Yhteisöjen tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Yhteisöjä koskevassa tiedottamisessa ja tietojen antamisessa tulee huomioida kaupungin yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

Toiminnassa on noudatettava henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvää lainsäädäntöä (EU:n yleinen tietosuoja-asetus/ EU 2016/679).

Luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan konsernijohtolta konsernijohtoon hallussa olevia kunnan tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

